

Sisällys

Avainasema nuorten työpaja – hankesuunnitelma	1
Toiminta-ajatus ja arvot:.....	1
Tavoitteina toiminnalle:	2
Asiakasprosessi:	2
Tarkemmin yksilövalmennuksesta:	3
Tarkemmin työvalmennuksesta:	4
Arviointi, seuranta ja vaikuttavuus	4
Avainaseman kehittämissuunnitelma ja strategia pähkinänkuoressa	5
Nuorisotyöllinen työote	6

Avainasema nuorten työpaja – hankesuunnitelma

Toiminta-ajatus ja arvot:

- Työpajatoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, joka räätälöidään jokaisen asiakkaan kohdalla yksilöidysti asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- Toiminnan pääkohderyhmä on 17–29-vuotiaat porilaiset nuoret, jotka ovat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella tai joiden opinnot ovat vaarassa keskeytyä.
- Käytössä yksilö-, työ-, ja ryhmävalmennus ja ammatillisten opintojen täydentäminen tai kokonaan uuden alan osa- tai kokotutkintojen suorittaminen, työpajan toiminnoista suuri osa on opinnollistettu.
- Käytössä PAIKKO-osaamistodistus.
- Arvioidaan ja vahvistetaan työ- ja toimintakykyä, sekä tehdään palvelutarpeen arviointia.
- Asiakkuuden aikana vahvistetaan sosiaalisia- ja työelämätaitoja sekä arjenhallintaa.
- Suunnitelmiin ja tavoitteisiin tehdään tarvittaessa muutokset yhdessä asiakkaan ja lähettävän tahon kanssa.
- Tiivistä, laadukasta ja läpinäkyvää toimintaa toteutetaan laajasti myös muiden erilaisten monialaisten verkostojen kanssa, kuten etsivä nuorisotyö, paikallinen työelämä, ohjaus-, terveys- ja neuvontapalvelut.

Toiminnan vahvoja arvoja ovat nuorten tasa-arvoinen ja reilu kohtelu, yksilön oikeuksien kunnioittaminen, nuorten osallistumisen ja osallistamisen tukeminen, yksilöllinen ja vahva tuki tavoitteisiin pääsemiseksi, luonnon ja elämän kunnioittaminen sekä kestävä kehitys.

Tavoitteina toiminnalle:

- arjenhallinnan ja toimintakyvyn vahvistaminen
- tulevaisuuden suunnitelmien selkeytyminen nuorelle itselleen
- nuorten ammatillisten taitojen ja osaamisen vahvistuminen
- nuoren osallistaminen ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen
- työelämävalmiuksien parantaminen, ylläpito ja vahvistaminen (Tavoitteeksi asetetaan: ansioluetteloja päivitetään tai luodaan uusia 10-20 ja/tai luodaan nuorelle käytettäväksi työnhakuun liittyviä muita materiaaleja, kuten sähköisiä portfolioita.)
- osaamisen kartuttaminen tai päivittäminen opinnollistamisen kautta (Tavoitteeksi asetetaan 10-30 osatutkintoa ja PAIKKO-osaamistodistus pyritään kirjoittamaan jokaiselle nuorelle, jolla edellytykset täyttyvät ja asiakkuus pajalla kestää riittävän pitkään, jotta arviointia kyetään tekemään.)
- vahvistetaan nuorten itsetuntoa ja luottamusta omiin kykyihinsä
- vähennetään syrjäytymisen riskiä
- edistetään sosiaalisia taitoja ja ryhmätyövalmiuksia
- tuetaan nuorta toimimaan alan ammattilaisten kanssa läpinäkyvässä yhteistyössä
- kannustetaan nuoria jatkamaan koulutusta tai siirtymään työelämään.

Asiakasprosessi:

ALKUVAIHE

- Asiakas tulee suoraan lähettävältä taholta (Satakunnan työllisyysalue tai oppilaitokset) TAI
- ottaa yhteyttä työpajalle somekanavilta /markkinoinnin kautta löytämänsä tiedon perusteella, ja me olemme yhteydessä virkailijoihin/kouluun varmistaaksemme asiakkaan mahdollisuudesta tulla työpajalle
- Alkuhaastattelu työpajalla
- Käydään läpi elämän eri osa-alueita (työ- ja opiskeluhistoria, haasteet, vahvuudet, kiinnostukset, unelmat ja tavoitteet)
- Yhteisen suunnitelman laatiminen kolmikantaisesti: asiakas-lähettävä taho-työpaja
- Sopimustekniset toimet ja toiminnan käynnistäminen

TOIMINTAVAIHE

- Perehdyttäminen työhön ja työympäristöön. Yhteisöllinen, kannustava ja yksilön huomioiva toiminta.
- Paja tarjoaa työtehtäviä, jotka ovat vaativuustasoltaan eri tasoisia avustavista vastuullisiin. Yksilöllinen työtehtävien räätälöinti.
- Pureudutaan arjenhallinnan haasteisiin ja selkeytetään urasuunnitelmia
- Välipalautteiden antaminen
- Nuorella mahdollisuus halutessaan osallistua työpajalla tai yhteistyökumppaneilla järjestettäviin ryhmämuotoisiin toimintoihin sovitusti esim. jännittäjäryhmät, talousneuvonta.

- Nuori on työpajan arjessa vahvasti läsnä keskittyen hyvään. Kahden kesken käydään tarkemmin työn sujuvuutta, vahvuuksia ja kehityskohteita läpi.
- Vahvistetaan/ylläpidetään työ- ja toimintakykyä
- Tunnistetaan/selvitetään/puretaan työllistymisen esteitä huomioiden verkostoyhteistyön mahdollisuudet
- Tutustumiskäynnit oppilaitoksiin
- Omaehtoiseen koulutukseen hakeutumisessa avustaminen
- Tutustumiskäynnit erilaisiin matalan kynnyksen ja harrastustoimijoiden toimitiloihin.
- Päivitetään ja lisätään osaamista opinnollistamisen kautta
- Arvioidaan palvelutarpeita ja työkykyä
- Yhteydenpito lähettävään tahoon matalalla kynnyksellä ja yhteinen pohtiminen nuoren jatkopoluista ja oman näköisestä elämästä
- Etsitään töitä avoimilta työmarkkinoilta

LOPETUSVAIHE

- Loppuarvioinnit nuorelle ja lähettävälle taholle
- Osaamistodistusten kirjoittaminen
- Siirtyminen omaehtoiseen opintoihin
- Siirtyminen työelämään avoimen haun kautta TAI
- Jatkaminen muuhun työllistymistä edistävään palveluun, kuntoutukseen sekä joskus paluu lähettävälle taholle
- Tukipyyntöihin vastaaminen myös asiakkuuden jälkeen
- Seurantakyselyt asiakkuuden jälkeen

Tarkemmin yksilövalmennuksesta:

- Yksilövalmentajan tehtävän ydintä on tarkastella valmentautujan elämää kokonaisuutena ja tarkentaa tai löytää, että millaisia tulevaisuuden tavoitteita nuorella on.
- Yksilövalmentaja tukee valmentautujaa keskusteluiden ja harjoitteiden avulla.
- Tavoitteena pohtia nuoren kanssa monipuolisesti millaisia odotuksia hänellä on työpajajaksolle ja mitä tavoitteita voidaan realistisesti asettaa.
- Selkiytetään nuoren toiveita ja tavoitteita sekä pohditaan elämän solmukohtia ratkaisukeskeisesti.
- Valmennuksen tavoitteet sekä valmennushetkien sisällöt määrittyvät nuoren omien tavoitteiden mukaan.
- Keskustelua voidaan käydä esimerkiksi arjen sujuvuudesta, nuoren vahvuuksista ja voimavaroista, elämänarvoista, identiteetistä tai tunteista. Tärkeää on, että yksilövalmentajan ja nuoren välille syntyisi vuorovaikutteinen ja luottamuksellinen side, jotta on mahdollista käsitellä nuorelle haastaviakin teemoja ja sellaisia, jotka vievät häntä aidosti elämän polulla eteenpäin.

- Valmennuksissa tehdään suunnitelmaa myös siitä, mitä tapahtuu Avainasema jakson jälkeen.
- Valmentajan kanssa nuori voi keskustella mistä tahansa elämään liittyvästä aiheesta.

Tarkemmin työvalmennuksesta:

- Työvalmentaja pyrkii työllään edistämään nuoren opiskelua ja työllistymistä työmarkkinoille.
- Valmennus on tavoitteellista ja aktiivista ratkaisujen etsimistä asiakkaan työllistymiseksi.
- Valmentaja kartoittaa valmentautujan työtaitoja ja sen pohjalta suunnittelee ja ohjaa valmentautujalle työtehtäviä työpajalla. Työtä tukemassa toimivat osittain työpajan apuohjaajat.
- Valmennus pohjautuu hyvään luottamukseen ja toimivaan vuorovaikutukseen
- Painopisteenä on löytää asiakkaalle sellainen työ, jossa hän voi toimia parhaimmillaan omana itsenään.
- Valmentaja tukee asiakasta konkreettisesti työtehtävien oppimisessa työpaikalla ja pohtii asiakkaan kanssa, mikä on asiakkaan näkökulmasta parasta.
- Tavoitteena löytää työtehtäviä, jossa toiveet, tarpeet sekä odotukset kohtaavat. Mikäli jokin työpajalle uusi tekniikka kiinnostaa nuorta ja hän sen haluaisi oppia, niin työvalmentaja ottaa selvää, että pystyttäisiinkö se toteuttamaan ja vaikka yhdessä nuoren kanssa se opettelemaan.
- Yleisesti nuoret tarvitsevat usein vahvaa itsetunnon lisäämistä jakson aikana. Työpajalla jonkun onnistuessa toinenkin voi vieressä innostua ja uskaltaa kokeilla uutta tekniikkaa. Luodaan mahdollisuuksia nuorille saada onnistumisen kokemuksia kädentaidon töiden kautta ja näin vahvistaa itsetuntoa.
- Vertaistuki on kaikessa tekemisessä tärkeässä osassa työpajalla. Työyhteisöön kuuluminen on todella tärkeää ja merkittävä osa jaksoa.
- Työvalmentaja tukee myös nuoria opiskelujen jatkamisessa ja loppuun saamisessa.

Arviointi, seuranta ja vaikuttavuus

Avainasemalla aloittavasta nuoresta ei saada ennakkoon juuri muuta tietoa kuin se, mitä nuori itse Avainaseman valmentajille tuottaa. Avainaseman yksilövalmentaja vastaa siitä, että jokaisesta nuoresta kerrytetään tietoa ja kirjauksia PAR-järjestelmään. PAR-järjestelmään kirjataan myös jokaisesta nuoresta se, mihin toimintoon hän siirtyy pajajakson jälkeen.

Avainaseman toimintaan osallistuvat nuoret saavat työvalmentajalta toistuvaa suullista palautetta aina työn tekemisen eri vaiheissa. Yksilövalmentaja on myös kiinnostunut siitä, millaisia töitä nuoret työpajalla tekevät ja antaa osaltaan suullista palautetta arjessa nuorelle. Yksilövalmennuksessa nuori saa palautetta siitä, mitä yksilövalmentaja on havainnut tai kuullut muilta ohjaajilta tai valmentajilta, jolloin palaute on monipuolisempaa ja

syväluotaavampaa. Nuori saa palautetta aina jakson päättyessä Avainasemalla, jolloin työ- ja yksilövalmentaja antavat yhdessä suullista palautetta. Nuoren niin itse halutessaan ja päättäessään työ- ja yksilövalmentaja arvioivat työkokeilutodistukseen nuoren käytöksen sekä työtaidot. Myös lähettävää tahoja informoidaan jo asiakkuuden aikana nuoren tilanteesta ja edistymisestä sekä tuotetaan jakson päättyessä tarkempaa tietoa.

Nuorelta pyydetään ensimmäisen kuukauden jälkeen palautetta yksilövalmennuksessa siitä, miten hän on kokenut Avainasemalla aloittamisen ja tämä kirjataan ylös. Toimintaa kehitetään syntyneiden palautteiden pohjalta tarvittaessa. Nuori täyttää jakson päättyessä anonyymin palautteen ja arvion Avainasemasta, johon nuori arvioi kattavasti erilaisista näkökulmista kokemustaan Avainasemasta sekä voi antaa myös vapaata palautetta.

Avainaseman kehittämissuunnitelma ja strategia pähkinänkuoressa

1. Lisätään tunnettuutta:

- Jatketaan Avainaseman tunnettuuden vahvistamista kutsumalla yhteistyötahoja tutustumaan toimintaan, järjestämällä esittelytilaisuuksia sekä tiedotetaan aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja muissa viestintäkanavissa.

2. Tiivistetään yhteistyötä:

- Syvennetään yhteistyötä Satakunnan työllisyysalueen kanssa
- Laajennetaan verkostoja edelleen oppilaitosten, nuorisotyön toimijoiden ja muiden potentiaalisten sidosryhmien suuntaan.

3. Arvioidaan omaa toimintaa:

- Kartoitetaan Avainaseman vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat (SWOT-analyysi).
- Kerätään palautetta nuorilta itseltään, yhteistyökumppaneilta ja rahoittajilta, näin saadaan kattava kuva eri kehittämistarpeista.

4. Kehittämisen painopisteet:

- Määritellään selkeät ja mitattavat tavoitteet tunnistettujen kehitystarpeiden pohjalta.
- Päivitetään toimintamallia vastaamaan paremmin nuorten tarpeita sekä Satakunnan työllisyysalueen vaatimuksia
- Kehitetään toimintaa jatkuvasti ja joustavasti muuttuvien olosuhteiden mukaan.

5. Uusien resurssien ja inspiraation hankinta:

- Etsitään aktiivisesti uusia potentiaalisia rahoituslähteitä toiminnan turvaamiseksi ja laajentamiseksi.
- Seurataan alan kehitystä ja ammennetaan ideoita muiden työpajatoimijoiden onnistumisista.
- Kerätään ideoita myös nuorilta itseltään, ohjausryhmän jäseniltä ja muilta yhteistyötahoilta

6. Verkostotyöskentely ja vaikuttavuus:

- Osallistutaan aktiivisesti Satakunnan työpajaverkoston ja Porin nuorten verkoston toimintaan.

- Raportoidaan säännöllisesti yhteistyötahoille, ohjausryhmälle ja rahoittajille toiminnan tuloksista ja vaikuttavuudesta.

Näin varmistetaan, että Avainasema kehittyy nuorten tarpeita ja toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi. Samalla vahvistetaan tehtävää yhteistyötä ja pidetään työpajatoimintamme ajankohtaisena ja tehokkaana.

Nuorisotyöllinen työote

Avainaseman toiminta perustuu kokonaisvaltaisesti nuorten tarpeille ja tavoitteille sekä sille, miten niitä yhdessä eri toimijoiden ja nuoren itsensä kanssa lähdetään ratkomaan. Nuoren ehdoilla toimiminen sekä yksilöllinen ote näkyvät kaikessa työssä molemmilla valmentajilla. Jotta työpajajaksosta saadaan nuorelle merkityksellinen ja eteenpäin suuntaava, tarvitaan siihen kuitenkin useiden erilaisten elementtien huomioimista.

Valmennuksellisuus näkyy molempien valmentajien työskentelyssä vahvasti. Nuorta valmennetaan kohti parempia työ- ja opiskeluvaihtoehtoja ja samalla pyritään kattavasti löytämään nuoren elämään toiveikkuutta, unelmia ja itsevarmuutta sekä lisäämään itsetuntoa.

Nuoren kasvun tukeminen tapahtuu nuori edellä. Nuoret ovat valmentajien kokemuksen mukaan yleensä hyvin tietoisia siitä, mitkä asiat elämässä eivät toimi tai ovat haastavia. Vaikeampaa onkin usein saada nuori huomaamaan kaikki hyvät ominaisuutensa. Työpajalla nuori saa kokemusta siitä, että hänen kasvunsa on tärkeässä osassa jaksolla oloa ja se on valmentajienkin päätavoitteena.

Yhteisöllisyyden rakentaminen on aina kiinni koko työyhteisöstä ensisijaisesti. Olennaista on, että nuori kokee olevansa yhteisöllisyyden rakentamisessa tärkeänä työntekijänä ja osana koko rakennustyömaata. Se saattaa olla aluksi nuorelle hyvin vieras ajatus, sillä monet ovat erityisesti kouluhistorian aikana saattaneet kokea vahvaa ulkopuolisuutta tai kiusaamista.

Annamme mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti pajan arjen kehittämiseen.

Kerromme jo tutustumiskäynnillä, että työpajamme on yhteisöllinen ja se rakentuu yhdessä.

Monelle työpajamme yhteisöllisyys tulee kuitenkin jakson aloituksen jälkeen yllätyksenä.

Jokaisella ihmisellä on perustarve kuulua osaksi jotakin. Annamme tähän mahdollisuuden.

Osallisuuden vahvistamista tapahtuu useilla erilaisilla tasoilla. Osallisuutta voi olla yhteiskunnallinen vaikuttaminen tai sivuten edellistä kohtaa liittyä yhteisöllisyyteen.

Työpajalle saapuville henkilöille on tyypillistä, että on ulkopuolisuuden tunteita, koska

useinkaan elämä ei olekaan liikkunut ihan suunnitellulla tavalla tai sille ei ole ollut

minkäänlaista suunnitelmaa alun perinkään. Työpajalta käydään yhdessä tutustumassa

erilaisiin harrastus ja vapaa-ajan mahdollisuuksiin ja niihin saa osallistua vapaasti tai olla

osallistumatta. Nuori saa itse määrittellä, että haluaako lähteä mukaan vai ei. Avainasemalla

on kokemusta siitä, että kun nuori ensin saa kokemuksen siitä, että työpajalla on mukavaa olla ja yhteisöllinen hyvä tunnelma, niin mukaan lähdön kynnyks kütistuu huomattavasti.

Vertaisuus ja vuorovaikutuksellisuus ovat kantavina teemoina myös Avainaseman toiminnassa. Talollamme samoissa tiloissa toimivat muut kuin Avainaseman nuoret mahdollistavat ikäryhmät ylittävän vertaisuuden. Nuorelle voi olla hyvinkin merkityksellistä kuulla vieressä käsitöitä tekevältä aikuiselta kokemuksista siitä, miten on vaikeista elämäntilanteista selvinnyt eteenpäin. Työpajalle on tavoitteena kutsua kokemusasiantuntija kertomaan kokemuksistaan myös tulevaisuudessa.

Rinnalla työskentely tarjoaa molemmille valmentajille mahdollisuuden syventää suhdettaan nuoreen. Työvalmentajan työssä rinnalla työskentely tarkoittaa Avainasemalla käsityötuotteiden koko valmistusprosessia. Työvalmentaja kykenee arvioimaan työskentelyn lomassa nuoren toimintakykyä kokonaisvaltaisesti, kuten hahmotusta, käsi-silmä koordinaatiota, ohjeiden noudattamiskykyä, muistia ja sosiaalisia taitoja. Käsitöitä tehdessä suu puhuu. Yksilövalmentajan työssä rinnalla työskentely tarkoittaa usein erilaisten terveydellisten tai taloudellisten asioiden hoitamista yhdessä.

Verkostomaisuus on avainasemassa toiminnassamme. Ilman muiden ammattilaisten ja eri tahojen verkostoa myös työpajan vaikutusvalmiudet nuoren elämään kaventuisivat. Nyt Avainasemalta voimme ohjata nuoria esimerkiksi Asumisneuvontaan, Ohjaamoon tai Ystäväkahvila Muruun. Tämä mahdollistaa jakson päättyessä nivelvaiheen sujumuuden.